

Лаодикеа — Гуравдугаар дугаар

Дүрмүүд юу вэ?

Jeff Pippenger

2023-08-30

“Бид Христийн шашныг юу бүрдүүлдгийг, үнэн гэж юу болохыг, бидний хүлээн авсан итгэл юу болохыг, мөн Библийн дүрмүүд—хамгийн дээд эрх мэдлээс бидэнд өгөгдсөн дүрмүүд—юу болохыг өөрсдөө мэдэх ёстой.” The 1888 Materials, 403.

Хэдэн жилийн турш Future for America нь Илчлэлт номын долоон сүм зөвхөн элч нарын үеэс дэлхийн төгсгөл хүртэлх орчин үеийн Израилийн түүхийг төлөөлөөд зогсохгүй, мөн Мосегийн үеэс Степаныг чулуугаар шидэж алсан хүртэлх эртний Израилийг ч төлөөлдөг болохыг тодорхойлсоор ирсэн. Адвентизмын анхдагчид энэ үнэнийг заагаагүй боловч, энэ үнэнийг тогтоодог зарчмуудыг тэд ойлгож, хэрэглэж байсан. Есүс эцсийг эхлэлээс нь тодорхойлдог бөгөөд эртний Израиль нь орчин үеийн Израилийг төлөөлдөг. Иймээс орчин үеийн Израилийн эш үзүүлэгийн шинжүүдийн нэг хэсэг болох аливаа үнэн эртний Израильд ч мөн байсан.

Миллерит хөдөлгөөнөөс өмнөх үед долоон чуулганы талаарх уламжлалт Христийн ойлголт нь тэдгээрийг Иоханы цаг үед Бага Азид оршиж байсан бодит чуулгануудыг төлөөлдөг гэж үздэг байсан. Уламжлалт үзэл мөн тухайн тус тусын чуулганд өгөгдсөн зөвлөгөөг Христийн түүхийн турш дахь янз бүрийн чуулганд хамаарах тодорхой зөвлөгөө хэмээн ойлгож болохыг, түүнчлэн яг тэрхүү зөвлөгөө ба сэрэмжлүүлгүүд нь хувь хувь Христэд итгэгчдэд ч мөн адил хамаардаг болохыг ойлгодог байв. Тэд мөн долоон чуулган нь элч нарын үеэс эхлэн дэлхийн төгсгөл хүртэлх чуулганы түүхийн долоон үеийг төлөөлдөг гэж ойлгодог байв. Эдгээр үзэл баримтлал нь Миллерит хөдөлгөөний түүхээс өмнө оршин байсан юм. Уильям Миллерээс өмнө тогтсон уламжлалт үзлийг бүрдүүлдэг долоон чуулганы талаарх эдгээр дөрвөн ойлголт нь “түүхэнчлэгч” Библийн тайлбарын үндсэн дээр тогтож байсан бөгөөд одоо ч тийм хэвээр байна. Бурханы тэнгэрэлчүүд Уильям Миллерийг энэхүү арга зүйг хүлээн авахад удирдсан юм.

“Азийн долоон чуулган бол Христийн чуулганы долоон хэлбэр дэх түүх мөн; түүний бүх мушгиралт, эргэлт, бүх цэцэглэлт ба зовлон бэрхшээлийн дундуур, элч нарын өдрүүдээс эхлэн дэлхийн төгсгөл хүртэлх түүх юм. Долоон лац нь мөнхүү тэрхүү хугацаанд газар дэлхийн эрх мэдэлтнүүд ба хаадын чуулган дээр үйлдсэн хэрэг явдлуудын түүх, түүнчлэн Өөрийн ард түмнийг хамгаалсан Бурханы хамгааллын түүх мөн. Долоон бүрээ нь газар дэлхий, өөрөөр хэлбэл Ромын хаант улсын дээр илгээгдсэн онцгой бөгөөд хүнд долоон шүүлтийн түүх мөн. Харин долоон аяга нь Папын Ром дээр илгээгдсэн эцсийн долоон гай гамшиг мөн. Эдгээртэй холилдон өөр олон үйл явдал цутгал голууд мэт сүлэлдэн орж, эш үзүүлэгийн агуу мөрнийг дүүргэн, эцэст нь бүхэлдээ мөнхийн далайд цутган төгсөнө.”

“Илчлэлт ном дахь Иоханы эш үзүүлэлтийн төлөвлөгөө нь, миний хувьд, энэ юм. Мөн энэ номыг ойлгохыг хүсэгч хүн Бурханы үгийн бусад хэсгүүдийн талаар гүнзгий мэдлэгтэй байх ёстой. Энэ эш үзүүлэлт хэрэглэгдсэн дүрслэлүүд ба зүйрлэлүүд нь бүгд энэ ном дотроо тайлбарлагдаагүй, харин бусад эш үзүүлэгчдээс олдож, Судрын өөр хэсгүүдэд тайлбарлагдах ёстой. Иймээс ямар нэг хэсгийн талаар тодорхой мэдлэг олж авахын тулд хүртэл Бурхан бүхэл бүтнийг судлуулахыг зорьсон нь илэрхий юм.”
William Miller, Miller’s Lectures, volume 2, lecture 12, 178.

Цагаан эгч Миллерийн баримталж байсан “түүхэнчлэл”-ийн үзлийг зөвшөөрч, дэмждэг боловч Илчлэл номын тухайд Миллерийн олж хараагүй илүү гүнзгий ойлголтыг нэмж өгсөн юм. Учир нь Миллер ариун газрыг жинхэнэ мөн чанараар нь танин мэдээгүй байв. Тэр ариун газрыг дэлхий гэж ойлгож байлаа. Цагаан эгч Есүс Илчлэл номд дүрслэгдсэн эш үзүүлэлгүүдийг танилцуулахдаа, Христ тийнхүү тэнгэрлэг Тэргүүн Тахилчийн ажлаа хэрэгжүүлж байсныг ухаарсан юм.

Иохан эргэн харж Христийг үзэхдээ, Тэрээр тахилчийн өмсгөлтэйгээр дэнлүүний сууринуудын дунд яваа бөгөөд тэдгээр дэнлүүний сууринууд нь ариун газарт байрлаж байна; тиймээс энэ нь Түүний тэнгэрт хальсны дараах, харин 1844 онд Нэн Ариун газарт шилжин орохоос нь өмнөх түүхэн үеийг зааж байна. Миллер энэ бодит байдлын ач холбогдлыг ойлгож чадахгүй байсан. Тийндэйл, Лютер, Жон Уиклиф, эсвэл эртний шинэчлэгчдийн хэн нь ч мөн адил ойлгож чадахгүй байсан. Үнэн нь дэвшин урагшилдаг бөгөөд төгс өдрийг хүртэл улам тодрон, улам гэрэлтсээр байдаг.

Робинсон болон Рожер Уильямс нарын тийм эрхэмсгээр хамгаалан дэмжсэн агуу зарчим, өөрөөр хэлбэл үнэн нь улам бүр нээгдэн илэрдэг бөгөөд Христэд итгэгчид Бурханы ариун үгээс тусах бүхий л гэрлийг хүлээн авахад ямагт бэлэн зогсох ёстой гэсэн тэр зарчим, тэдний үр удамд мартагдан бүдгэрчээ. Шинэчлэлийн ерөөлийг хүлээн авах онцгой ивээл хүртсэн Америкийн протестант сүмүүд—мөн Европынх ч адил—шинэчлэлийн замаар цааш урагшлахдаа дутагдсан юм. Хэдийгээр үе үе цөөн тооны үнэнч хүмүүс босож, шинэ үнэнийг тунхаглан, удаан хугацаанд хадгалж ирсэн төөрөгдлийг илчилж байсан боловч олонхи нь, Христийн үеийн иудейчүүд эсвэл Лютерийн цаг үеийн папистуудын адил, эцэг өвгөдийнхөө итгэсэнчлэн итгэж, тэдний амьдарсанчлэн амьдрахдаа сэтгэл хангалуун байв. Иймээс шашин дахин ёслолын хэв шинжид доройтон унаж, хэрэв сүм Бурханы үгийн гэрэлд үргэлжлэн алхсан бол нэгэнт хаягдан зайлуулагдах байсан алдаа ба мухар сүсгүүд хадгалагдан, эрхэмлэгдсээр байлаа. Ийнхүү Шинэчлэлээс урамшсан сүнс аажмаар мөхөсдөн унтарсаар, эцэст нь Лютерийн цаг үеийн Ромын Сүмд шинэчлэл ямар их хэрэгтэй байсан шиг, протестант сүмүүдэд ч бараг түүнтэй адил хэмжээнд шинэчлэл хэрэгтэй болох хүртэл доройтжээ. Хорвооч зан ба сүнслэг мэгдэл адилхан байж, хүний санаа бодлыг мөн төдийлөн хүндэтгэн дээдэлж, Бурханы үгийн сургаалын оронд хүний онолуудыг орлуулан тавьсан байв.” Агуу тэмцэл, 297.

Хэрэв түүхийн туршид үнэн аажмаар, үе шаттайгаар хөгждөг бодит байдал хүлээн зөвшөөрөгдөхгүй бол, энэ эцсийн үед өгөгдөх аливаа шинэ гэрлийн ач холбогдлыг танин мэдэх нь үнэхээр боломжгүй байж мэднэ. Хүн “үнэн”-ий дэвшин илрэх шинж чанарыг

ойлгохоо больмогцоо уламжлал, заншил, мөн унасан хүний удирдамжид автоматаар найддаг болж эхэлдэг.

Миллерийн хэрэглэсэн арга зүй нь элч нараас эхэлсэн Библийн үнэний хөгжлийн гэрчлэлийг илэрхийлдэг зөгнөлийн бүх шугамаар үргэлжлэх нэгэн замын тэмдэг мөн. Гэвч Миллерээр төлөөлөгдсөн тэрхүү замын тэмдэгт бид төгсгөлд нь түүнд харгалзах нэгэн эсрэгцлийг шаарддаг эхлэлийг олж хардаг. Ихэнх хүн эдгээр бодит байдлыг хэзээ ч ойлгодоггүй, харин Сатан тийм биш юм.

Сатан тэнгэр дэх өөрийн бослогоос хойш үнэн болон түүний хөгжлийг эсэргүүцээр ирсэн. Түүхэнд шинэчлэгчид Библийг хэрхэн судлахыг тодорхой ойлгож эхэлсэн тэр цаг үед, Сатан үргэлж хийдгийн адил хуурамчийг оруулж ирсэн. Үнэнийг хуурамчаар орлуулах түүний ажлын түүхэн баримт нь Рибера, Луис де Алькасар зэрэг иезуитууд хуурамчлах өөрсдийн аргачлалаа Илчлэл номын эсрэг онцгойлон чиглүүлсэн болохыг тодорхойлдог. “Претеризм” гэж нэрлэгддэг ялзарсан аргачлал хоёр болон гуравдугаар зуунд уг хуурамч аргачлалын хоёр гол төлөөлөгчөөр эхэлсэн. Тэдний нэг нь Кесарийн Евсевий (260–339), нөгөө нь Петтаугийн Викторинус (ойролцоогоор 304 онд нас барсан) байв. Эдгээр эртний түүхэн хоёр хүн хоёулаа Илчлэл ном Ромын эзэнт гүрний үед, Нерон хэмээх зартай эзэн хаан зэрэг түүхэн хүмүүсийн үед биелсэн хэмээн үзүүлэх аргачлалыг дэмжиж байв.

Арван есдүгээр зуунд Их Британиас гаралтай Жон Дарби (1800–1882) өөр нэгэн сатанлаг аргачлалыг нэвтрүүлсэн бөгөөд үүнийг бид өмнө нь таньж тогтоосон, Трояны морь мэт Библи болох Scofield Reference Bible-ийн хөл тэмдэглэлүүдэд мөн шургуулан оруулсан юм. “Диспенсационализм” гэдэг нь түүх болон Бурханы хүн төрөлхтөнтэй харилцах үйл ажиллагааг хоорондоо ялгаатай үеүүд, буюу “диспенсаци”-уудад хуваадаг теологийн тогтолцоо бөгөөд тэдгээрийн тус бүрд Бурхан Өөрийн төлөвлөгөөг өөр өөр аргаар хэрэгжүүлдэг гэж үздэг. Би үүнийг энэ мөчид тэмдэглэж байна, учир нь энэ нь Дарби өөрийн сатанлаг үзлүүдийг түгээн дэлгэрүүлж байсан тэр л бүс нутгаас гарсан дуу хоолойгоор дамжин Future for America хөдөлгөөнд оруулсан худал сургаалын нэг мөн. Future for America-д халдсан Дарбигийн үзэл санаа нь Францын хувьсгалаар илэрхийлэгдсэнтэй адил анархи, мөн Содом, Гоморрагаар илэрхийлэгдсэнтэй адил садар самууныг сурталчилдаг, өнөөгийн “woke” хэмээх хөдөлгөөний гэгдэх философитой хавсран дагалдсан байв.

Өнөөдөр орчин үеийн Адвентизмын теологичид Библи болон Эш Үзүүллийн Сүнсийг хоёуланг нь доройтуулж, үгүйсгэхийн тулд хэрэглэдэг Библийн тайлбарын хоёрдмол тогтолцоонд үндэслэн, Библийн үнэнүүдийг задлан шинжлэх нэгэн тогтолцоог хэрэглэж байна. Тэд хүмүүсийг Библийн хэлний шинжээчид, эсвэл Библийн түүхийн шинжээчид гэж ангилдаг. Ийнхүү өнөөгийн Адвентизмын теологичид Бурханы Үгийг унасан хүний түүхийн тухай ойлголтод, эсвэл унасан хүний хэлний тухай ойлголтод тулгуурлан тайлбарлах замаар Лаодикийн Адвентизмын оюун санааг захирч байна. Таны одоо уншиж буй мэдээг дайран довтлоход олонтаа хэрэглэгдэж ирсэн төөрөгдлийн эдгээр орчин үеийн илрэлүүдийг Францын хувьсгалын бэлгэдлийг авч үзэх үедээ энэ цуврал өгүүлүүдэд цаашид дэлгэрэнгүй авч үзнэ. Сатан амьд бөгөөд өөрт нь үлдсэн хугацаа богино гэдгийг

мэддэг. Миллерийн дүрмүүдийн сүүлчийн дүрэм болох арван дөрөвдүгээр дүрэм дараах догол мөрөөр төгсөнө.

“Манай сургуулиудад заадаг бурханлаг ухаан нь үргэлж аль нэгэн урсгалын шүтлэгийн тунхагт тулгуурласан байдаг. Хоосон оюун ухааныг авч, иймэрхүү зүйлээр тамгалан хэвлэхэд энэ нь болж болох ч, эцэстээ дандаа мухар сүсэгт хөтөлнө. Эрх чөлөөтэй оюун ухаан бусдын үзэл бодолд хэзээ ч сэтгэл ханахгүй. Хэрэв би залууст бурханлаг ухаан заадаг багш байсан бол, юуны өмнө тэдний чадамж болон оюун санааг танин мэдэхсэн. Хэрэв эдгээр нь сайн байсан бол, би тэдэнд Библийг өөрсдөөр нь судлуулж, дэлхийд сайн үйлдэхээр эрх чөлөөтэйгээр илгээхсэн. Харин хэрэв тэдэнд оюун ухаан үгүй байсан бол, би тэднийг өөр хүний оюун санаагаар тамгалж, тэдний духан дээр “мухар сүсэгтэн” гэж бичээд, боолууд болгон илгээхсэн!” William Miller, Miller’s Works, volume 1, 24.

Илчлэгч Иоханы амьдарч байсан үеийн яг дараахан, мөн Шинэтгэлийн өдрүүдэд, Сатан жинхэнэ библийн шинжилгээг будлиулж, сүйрүүлэхийн тулд хуурамч эш үзүүлэлтийн аргачлалуудыг идэвхтэйгээр бий болгож байв. Эдгээр түүхэн баримтуудад заримдаа анзаарагдалгүй өнгөрдөг зүйл нь, тэр бүх сатанлаг аргачлалууд Илчлэл номоос өөр ямар ч номд бус, шууд түүн рүү чиглэж байсан явдал юм. Эдгээр сатанлаг будлианыг дэвэргэгч бүрийн сэдэв нь тэрхүү ном байлаа. Илчлэл ном үргэлж Сатаны бай болсоор ирсэн. Түүний эсрэг дайн хийх ёстой ном нь Илчлэл ном мөн гэдгийг Сатан мэддэг. Энэ баримтыг бид ухааран таних үед, өөр нэгэн чухал үнэнээр халхлагдсан, харагддаггүй өөр нэг бодит байдлыг мөн таньж чадна.

Езуитүүдийн хуурамч аргачлал нь Ромын сүмийн пап бол Библийн эш үзүүлэлт гардаг антихрист мөн гэдгийг тодорхой ойлгохоос сэргийлэхээр зориулагдсан байв. Протестант шинэчлэгч нэг бүр энэ үнэнийг танин мэдэж, тодорхойлон илрүүлсэн юм. Иймээс өнгөрсөн үед Рибера, Луис де Алькасар зэрэг хүмүүсийн үнэн зөв түүхийг үг яриа болон хэвлэлээр олон нийтэд танилцуулж ирэхдээ, Рибера, Луис де Алькасар зэрэг хүмүүсийн түүхийг “нүглийн хүн”-ий талаар зөв ойлголт тогтохоос сэргийлэх гэсэн сатаны чармайлтыг харуулах зорилгоор ашиглаж байв. Эдгээр сатанлаг аргачлалыг нэвтрүүлсэн зорилгыг илчилсэн бичмэл буюу аман гэрчлэлүүд нь хүрч буй хэмжээгээрээ зөв боловч, Сатан антихрист бол Ромын пап мөн гэдгийг тодорхойлдог Библийн нотолгоонуудыг төдийхнөөр халхлахыг оролдсон бус, түүнээс ч илүүг далдлахыг оролдож байв.

Илчлэлт номд зургаан зуун жаран зургаан тоотой хүний сэдвээс ангид орших, Библийн тайлбарын эдгээр хуурамч тогтолцоодын бий болгосон будлианаар халхлагдсан үнэнүүд байдаг. Тэдгээр үнэнүүдийн нэг нь долоон чуулганыг тэдгээрийн бүрэн төгс хөгжлөөр нь ойлгох үед илэрхийлэгддэг үнэн мөн гэдэг нь гарцаагүй. Долоон чуулганы дотор 2001 оны 9 дүгээр сарын 11-нд эхэлж, Ням гаргийн хуулийн хямралаар төгсөх түүхийн талаар шууд өгүүлдэг үнэнүүд бий. Сатан энэ гэрлийг булшлан нуухыг эрмэлзсээр ирсэн бөгөөд Илчлэлт номд орших хэд хэдэн үнэт үнэнийг, зөвхөн Ромын папыг антихрист хэмээн тодорхойлох явдлыг бус, бүдэгрүүлэхийн тулд сатанлаг аргачлалуудыг зохион бүтээсэн юм.

538 онд “нүглийн хүн” илчлэгдэхээс өмнө Евсевий, Викторинус зэрэг хүмүүс папын эрх мэдлийн мандалтыг бүдгэрүүлэхийн тулд Илчлэл ном руу довтолж байв. Түүхийн хожуу

үед Христ Тиатирад өгсөн амлалтаа биелүүлж, Шинэчлэлийн үүрийн одыг (Уиклиф) гарган ирүүлсэн бөгөөд үүний дараа Сатан өөрийн сатанлаг ажлыг өмгөөлөн үргэлжлүүлэхийн тулд түүхэнд нэрд гарсан хоёр хүнийг гарган ирүүлсэн юм. Авралын хугацаа хаагдахын яг өмнө Илчлэл номын нууц тайлагдах үед дээд цэгтээ хүрдэг үнэний хөгжлийн талаарх урт удаан үргэлжилсэн дайн нь Миллерийн хэзээ ч таньж мэдээгүй долоон сүмээс ирэх гэрлийг агуулдаг бөгөөд Уайт эгч ч мөн түүнийг таньж мэдээгүй; гэвч шинэ гэрэл хуучин гэрэлтэй хэзээ ч зөрчилддөггүй учраас Миллер ч, Зөгнөлийн Сүнс ч хоёулаа тэрхүү шинэ гэрлийг дэмждэг болохыг амархан харуулж болно.

“Бидэнд үнэн байгаа нь бодит баримт мөн бөгөөд ганхашгүй байр суурийг бид тууштайгаар баримтлах ёстой; гэвч Бурхан илгээж болох аливаа шинэ гэрэлд бид сэжигтэйгээр хандаж, “Үнэндээ, урьд нь хүлээн авч, баттай тогтсон тэр хуучин үнэнээсээ өөр илүү гэрэл бидэнд хэрэгтэй гэж бид олж харахгүй байна” хэмээн хэлж болохгүй. Бид энэ байр суурийг баримталсаар байх аваас Үнэн Гэрчийн гэрчлэл бидний байдалд зэмлэлээ хандуулж, “Чи өөрийгөө золгүй, өрөвдмөөр, ядуу, сохор, нүцгэн гэдгээ мэддэггүй” хэмээн хэлнэ. Өөрсдийгөө баян, эд хөрөнгөөр арвижсан, юугаар ч дутахгүй гэж үздэг хүмүүс Бурханы өмнөх өөрсдийн жинхэнэ байдлын талаар сохролын байдалд байдаг бөгөөд үүнийгээ ч мэддэггүй.” Review and Herald, 1894 оны 8 дугаар сарын 7.

Шинэ гэрлийн үндсэн шалгуур нь тогтсон үнэнтэй зөрчилдөж байгаа эсэх, мөн суурь үнэнийг батлан хадгалж байгаа эсэх юм.

“Бурханы хүч ямар нь үнэн болохыг гэрчилж байх үед, тэр үнэн үүрд үнэн хэвээр байх ёстой. Бурханы өгсөн гэрэлд харш хожмын ямар ч таамаглалыг хүлээн зөвшөөрч үл болно. Хүмүүс Бичвэрийн тайлбаруудыг гарган ирэх бөгөөд тэдгээр нь өөрсдөд нь үнэн мэт байх боловч, үнэн биш байх болно. Энэ цаг үеийн үнэнг Бурхан бидэнд итгэлийн маань суурь болгон өгсөн. Ямар нь үнэн болохыг Тэр Өөрөө бидэнд заасан. Нэг нь босож ирнэ, дараа нь бас өөр нэгэн нь, Бурхан Өөрийн Ариун Сүнсний илрэлээр өгсөн гэрэлтэй зөрчилдөх шинэ гэрэлтэйгээр.” Selected Messages, book 1, 162.

Иохан дотор нь агуулагдсан мэдээнүүдийг тэмдэглэн бичсэн үеэс эхлэн Сатан Илчлэлт номыг өөрийн дайралтын бай болгосоор ирсэн. Есүс ийнхүү айлдсан:

Харин та нарын нүд харахын тулд ерөөлтэй, чих сонсохын тулд ерөөлтэй. Учир нь үнэнээр Би та нарт хэлье, та нарын харж буйг харахыг олон эш үзүүлэгчид болон зөвт хүмүүс хүссэн боловч хараагүй; мөн та нарын сонсож буйг сонсохыг хүссэн боловч сонсоогүй юм. Матай 13:16, 17.

Үзэж, сонсохтой холбогдсон ерөөл нь Есүс Христийн Илчлэлтийн мэдээг ойлгох ерөөл мөн. Иохан “эцсийн өдрүүд”-д уг мэдээг үзэж, сонсогсдыг төлөөлөхдөө Габриел тэнгэрэлчид мөргөн унасан боловч, тэр даруй Габриел Иоханд тийнхүү бүү үйлд хэмээн анхааруулсан.

Би Иохан эдгээр зүйлсийг үзэж, мөн сонсов. Тэгээд би сонсож, үзсэнийхээ дараа надад эдгээрийг үзүүлсэн тэнгэрэлчийн хөлийн өмнө мөргөхөөр сөхрөн унав. Харин тэр надад ийнхүү айлдав: «Үүнийг бүү үйлдэгтүн. Учир нь би чиний хамтран зүтгэгч, чиний ах дүү эш үзүүлэгчдийн нэгэн адил, мөн энэ номын үгсийг сахигчдын хамтран зүтгэгч

билээ. Бурханд мөргө.» Илчлэл 22:8, 9.

Габриел ба Иохан аль аль нь бүтээгдсэн оршихуй бөгөөд зөвхөн Бүтээгчид мөргөх ёстой. Дэлхийн төгсгөлд Дунд шөнийн Хашхирааны мэдээ дахин тунхаглагдах үед түүнийг “үзэж”, “сонсохыг” олон эш үзүүлэгчид, зөвт хүмүүс, мөн тэнгэрэлч нар хүртэл хүсэн тэмүүлж ирсэн билээ.

“Христос: ‘Та нарын нүд үздэг учир ерөөлтэй; мөн та нарын чих сонсдог учир ерөөлтэй. Учир нь үнэнээр Би та нарт хэлье, олон эш үзүүлэгчид болон зөвт хүмүүс та нарын үзэж буй зүйлийг үзэхийг хүссэн боловч үзээгүй, мөн та нарын сонсож буй зүйлийг сонсохыг хүссэн боловч сонсоогүй юм’ гэж айлдсан” [Матай 13:16, 17]. 1843, 1844 онуудад үзэгдсэн зүйлсийг харсан нүднүүд ерөөлтэй ээ.

“Мэдээ өгөгдсөн. Цаг үеийн тэмдгүүд биелж байгаа учраас энэ мэдээг дахин тунхаглахад ямар ч саатал байж болохгүй; төгсгөлийн ажил хийгдэх ёстой. Богино хугацаанд агуу ажил хийгдэх болно. Удалгүй Бурханы томилолтоор нэгэн мэдээ өгөгдөж, тэр нь чанга хашхираан болон өргөжнө. Тэгээд Даниел өөрийн хувь заяанд зогсож, өөрийн гэрчлэлийг өгөх болно.” Manuscript Releases, volume 21, 437.

Зөвт хүмүүс (Иохан) болон тэдний хамтран зүтгэгчид (тэнгэрэлчүүд)-ийн үзэхийг хүсэж байсан зүйл нь Адвентизмын төгсгөлд, газар дэлхий Бурханы алдраар гэрэлтэх үед болох Шөнө дундын Хашхирааны эцсийн биелэл байсан юм. Хожмын борооны үеийн тэр эцсийн хүчний илрэл нь Есүс Христийн Илчлэлтийн лацыг нээхүйгээр бий болдог.

Та нарт ирэх ёстой байсан авралын тухайд эш үзүүлэгчид ирээд та нарт хүрэх нигүүлслийн талаар эш үзүүлж, энэ авралын талаар нягтлан лавлаж, хичээнгүйлэн эрсэн билээ. Христийн Сүнс тэдний дотор байж, Христийн зовлон шаналал болон түүний дараа дагах алдрыг урьдаас гэрчлэн, ямар цаг үеийг, эсвэл ямархуу цаг үеийг зааж байгааг тэд эрэн хайсан юм. Тэд өөрсдөдөө бус, харин бидэнд үйлчилж байсан нь тэдэнд илчлэгдсэн бөгөөд эдгээр зүйлс нь тэнгэрээс илгээгдсэн Ариун Сүнсээр та нарт сайн мэдээг тунхаглагчдаар дамжин эдүгээ та нарт мэдүүлэгдсэн юм; эдгээрийг тэнгэрэлч нар хүртэл шагайж харахыг хүсэн байдаг. Иймийн тул оюун санааныхаа бүсэлхийг бүсэлж, сэрэмжтэй байж, Есүс Христ илчлэгдэх үед та нарт авчрагдах нигүүлсэлд эцсийг нь хүртэл найдагтун. 1 Петр 1:10–13.

Эш үзүүлэгчид, зөвт хүмүүс болон тэнгэрэлч нар “Шөнийн дундах хашхираан”-ы эцсийн биеллийн үед Бурханы “нигүүлсэл”, өөрөөр хэлбэл Түүний хүч асгарах тэр цаг үед амьдрахыг хүсэн тэмүүлж ирсэн. Есүс Христийн Илчлэлт лацнаасаа тайлагдах үед Бурханы бүтээлч хүч болох тэрхүү “нигүүлсэл” хүмүүст хүргэгддэг. Бурхан Өөрийн ард түмэндээ бүтээлч хүчээ дамжуулах зам нь Илчлэл номд лацнаасаа тайлагдсан мэдээгээр хэрэгждэгийг Сатан мэддэг тул Илчлэл номд агуулагдах гэрлийг будлиулах, дарах, халхлах нь түүний хамгийн дээд зэргийн хичээл зүтгэл байсаар ирсэн. Тэрхүү гэрэл нь нүглийн хүнийг танин тогтоох төдий зүйл биш, учир нь тэр үнэн хэдэн зууны өмнө бүх Протестант шинэчлэгчдээр бүрэн баримтжуулагдсан билээ.

Эзэний өдөр би Сүнсэнд байж, ар талаасаа бүрээний дуу мэт агуу дууг сонсов. Тэр нь, “Би бол Альфа ба Омега, Эхний бөгөөд Сүүлийн Нэг мөн. Чи юу үзнэ, түүнийгээ номд бичээд Азид буй долоон чуулганд — Ефес, Смирна, Пергам, Тиатира, Сардис, Филадельфи, Лаодики дахь чуулгануудад — илгээ” хэмээн айлдав. Тэгээд надтай ярьж байсан тэр дууг үзэхээр би эргэв. Эргэж хараад, би долоон алтан дэнлүүний суурь үзэв. Тэр долоон дэнлүүний суурийн дунд Хүний Хүүтэй адил Нэгэн байлаа. Тэрээр хөл хүрсэн урт өмсгөл өмсөж, цээжээрээ алтан бүс бүсэлсэн байв. Түүний толгой болон үс нь ноос мэт, цас мэт цав цагаан, нүд нь галын дөл мэт, хөл нь зууханд шатаж буй мэт гялалзсан гууль адил, дуу нь их усны шуугиан мэт байв. Тэр баруун гартаа долоон од барьж байсан бөгөөд амнаас нь хоёр иртэй хурц илд гарч байлаа. Түүний царай хүч чадалдаа гэрэлтэгч нар мэт байв. Түүнийг үзээд би үхсэн мэт хөлд нь унав. Тэгэхэд Тэр баруун гараа над дээр тавин, “Бүү ай. Би бол Эхний бөгөөд Сүүлийн Нэг мөн. Би бол амьд Нэгэн; Би үхсэн боловч, харагтун, үүрд мөнхөд амьд байна. Амен. Надад там болон үхлийн түлхүүрүүд бий. Иймээс чи үзсэн зүйлсээ, эдүгээ байгаа зүйлсийг, мөн үүнээс хойш болох зүйлсийг бич” хэмээв. Илчлэлт 1:10–19.

Адвентизм “түүхч” аргачлалыг баримталж байх үедээ Илчлэл номын хоёр, гуравдугаар бүлгүүд дэх бүх чуулган эцсийн чуулганд давтагдан илэрдгийг хүлээн зөвшөөрдөг байв. Харамсалтай нь, арван есдүгээр зууны төгсгөл гэхэд Сатан Адвентизмын нүдийг ариун аргачлал, түүнийг хамгаалах үүрэг, мөн “эш үзүүлэгийн агуу үнэнүүдийг хадгалан сахигчид” болох хариуцлагынх нь зайлшгүй чухал хэсэг болсон түүнийг хэрэгжүүлэх дадлаас аль хэдийн хааж эхэлсэн байлаа. Адвентизмд уг аргачлалыг хойш тавьж байсан тэр үед ч ариун аргачлалыг хэрэгжүүлсээр байсан хүмүүс байв. Бид Patmos-ын үзмэрчийн түүх хэмээх номыг бүх чуулганыг Лаодикийн түүхэнд хэрэглэх нь эш үзүүлэгийн хүчин төгөлдөр хэрэглээ мөн болохыг гэрчлэх баримт болгон ашигладаг. Дараах нь миний дурдсан санааг тодруулан харуулах тэр номоос авсан эшлэлүүд болно.

“Эфес, Смирна, Пергамын туршлага Христийн хоёр дахь ирэлтийн өмнөх сүүлчийн сүмд давтагдах болно гэдгийг санах ёстой; үүнчлэн Тиатирагийн түүх ч эцсийн үеийнхэн дунд өөрийн дүйцэх биеллийг олох болно.” Stephen N. Haskell, *Story of the Seer of Patmos*, 69.

Хаскелл анхны дөрвөн сүмийн туршлага дахин давтагдана, эсвэл түүний хэлснээр, “эцсийн үеийнхэнд өөрийн дүйцэх зүйлээ олох болно” хэмээн зөв онцолсон байна.

“Тэр шалгалтыг хэрэглэсэн боловч бүгд 1843 оныг дэлхий Аврагчаа угтан авах ёстой цаг хэмээн зааж байв. Христийн анхны ирэлтийн үеийн ард түмний байдал одоо дахин давтагдсан юм.” Stephen N. Haskell, *Story of the Seer of Patmos*, 75.

Хаскелл Уильям Миллер 1843 оныг Христийн хоёр дахь ирэлтийн цаг хэмээн тогтоосон тухай өгүүлж байсан бөгөөд анхны ирэлтийн үеийн нөхцөл байдал Миллерчүүдийн үед дахин давтагдсан гэж тодорхойлсон юм. Хаскелл зөв байсан бөгөөд Систер Уайт Миллер өөрөө Иохан Баптистаар төлөөлөгдөн үзүүлэгдсэн гэдгийг баталдаг.

“Баптист Иохан Есүсийн анхны ирэлтийг урьдаас тунхаглаж, Түүний ирэлтэд замыг бэлтгэсэнтэй адил, Уильям Миллер болон түүнтэй нэгдсэн хүмүүс Бурханы Хүүгийн

хоёр дахь ирэлтийг тунхагласан юм.” Эртний бичвэрүүд, 229.

Хаскелл бүр Пергамын түүхийн үед (христийн шашин шүтээн шүтлэгтэй эвлэрэн нийцсэнийг төлөөлдөг гурав дахь сүмийн үед) тав дахь сүм болох Сардисын түүх давтагдсан гэж тодорхойлон хэлдэг.

“Пергамын түүхэнд Христийн шашин харийн шүтлэгийг үхсэн хэмээн бодож байсан нэгэн үе байсан; гэвч бодит байдал дээр, илт ялагдсан мэт харагдаж байсан тэр шашин ялсан байв. Баптисм хүртсэн харийн шүтлэг сүмд орж ирсэн. Сардисын өдрүүдэд энэ түүх дахин давтагдсан.” Stephen N. Haskell, *Story of the Seer of Patmos*, 75, 76.

Сардис нь Сэргээн шинэчлэлийн сүм байсан бөгөөд папын засаглалын сатанлаг төөрөгдлүүдийн эсрэг сэрэн босож эсэргүүцсэн боловч тэдний ажил дуусахаас өмнө тэд аль хэдийн Ром уруу буцаж эхэлсэн байв. Тэд Пергамын сүмийн адил папын ёс үхсэн гэж бодсон боловч үнэн хэрэгтээ тэр нь амьд хэвээр байсан юм. Хаскелл мөн үлдэгсдийн сүмийн дээр “өнгөрсөн бүх эрин үеийн хуримтлагдсан туяа” тусдаг хэмээн тодорхойлдог.

“Энэ эцсийн сүм дээр—үлдэгдэл дээр—өнгөрсөн бүх эрин үеийн хуримтлагдсан туяа гэрэлтдэг.” Stephen N. Haskell, *Story of the Seer of Patmos*, 69.

Би Хаскелл долоон чуулганаар дүрслэгдсэн дэвшилтэт түүх нь эртний Израилийн түүхэнд мөн биеллээ олсныг таньсан гэж хэлэх гэсэнгүй; харин тэрээр “өнгөрсөн бүх үеийн хуримтлагдсан цацраг туяа” “сүүлчийн чуулган” дээр “гэрэлтдэг” хэмээн бичихдээ тэр үнэнийг гарцаагүй баталдаг. Эртний Израиль нь “өнгөрсөн үеийн” “туяа”-нд багтана. Мөн тэрээр эртний Израилийн түүхэн дэх долоон чуулганы бэлгэдлийг танин мэдэхэд шаардлагатай зарчмуудыг баримталдаг боловч, тэдгээр бэлгэдэлд илэрхийлэгдсэн параллель шинжүүдийг хэр гүнзгий таньж мэдсэнийг нь би тодорхой мэдэхгүй байна. Түүнчлэн, долоон чуулганаар дүрслэгдсэн түүхүүдийн бүр ч илүү чухал нэг талыг, өөрөөр хэлбэл бидний одоо чиглэн очиж буй тэр талыг, тэр таньж мэдээгүй гэдэгт би мөн итгэлтэй байна.

Бид энэ үнэнийг дараагийн өгүүлэлдээ авч үзнэ.